

та управлінської відповідальності (ESG). Такі ініціативи створюють сприятливі умови для формування стабільного фінансового середовища, що позитивно впливає на підприємницьку діяльність.

Незважаючи на позитивні зрушення, існують і виклики. До них належать як інституційна слабкість наглядових рад у деяких банках, так і недостатній рівень фінансової культури у сфері управління, формальний підхід до впровадження етичних стандартів. Саме тому важливим напрямом подальшого розвитку є посилення відповідальності банківських менеджерів, підвищення прозорості в ухваленні рішень, а також зміцнення корпоративної культури через навчання та професійний розвиток.

Таким чином, корпоративне управління в банках прямо впливає на якість підприємницького середовища в країні. Його ефективність визначає рівень фінансової підтримки бізнесу, створює передумови для довгострокового партнерства та сприяє розвитку стабільної, передбачуваної економічної системи. Удосконалення цих процесів є запорукою не лише фінансової стійкості банків, а й економічного зростання загалом.

Перелік використаних джерел:

1. Національний банк України. Офіційний сайт – URL: <https://bank.gov.ua/>
2. Химич , І., Тимошик, Н. Фінансовий сектор України: тенденції функціонування банківського та біржового ринків. *Економіка та суспільство*, № 65 (2024). URL: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-65-134>
3. Химич І.Г., Химич О.І., Тимошик Н.С., Подвірна Т.В. Корпоративна культура організацій в умовах пандемії. *Галицький економічний вісник*. Т.: ТНТУ, 2021. Том 73. № 6. С. 97–103. URL: <http://elartu.tntu.edu.ua/handle/lib/37503>

УДК 338.12.017

Петрик Анастасія

студентка групи ПФМ-51

Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя
м.Тернопіль

Науковий керівник: Тимошик Наталія

кандидат економічних наук, доцент

доцент кафедри економіки та фінансів

Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя
м.Тернопіль

ІННОВАЦІЇ У БАНКІВСЬКІЙ ДІЯЛЬНОСТІ В УМОВАХ ВІЙНИ

Починаючи з 2020 року банківська система України зазнала кількох масштабних кризових потрясінь, зокрема внаслідок пандемії COVID-19 та повномасштабного вторгнення Російської Федерації у 2022 році. Ці події значно активізували процеси цифрової трансформації, змусивши банки швидко адаптуватися до нових умов, оптимізувати бізнес-моделі та впроваджувати інноваційні рішення для забезпечення стабільного функціонування фінансової системи.

Одним із найпоширеніших інструментів інноваційного розвитку банківської діяльності є штучний інтелект (ШІ). Його використання дозволяє автоматизувати рутинні операції, оптимізувати витрати на персонал, покращити точність прийняття управлінських рішень. Алгоритми ШІ забезпечують:

- підвищення швидкості обробки клієнтських запитів та операцій;
- зниження ризиків шахрайства через аналіз великих обсягів даних;
- персоналізацію банківських продуктів завдяки прогнозуванню поведінки клієнтів.

На прикладі ПриватБанку, Ощадбанку та інших установ в Україні спостерігається активне використання чат-ботів, автоматизованих систем оцінки кредитоспроможності та цифрових помічників.

Технологія блокчейн сприяє підвищенню безпеки та прозорості банківських операцій. Використання децентралізованих реєстрів забезпечує неможливість фальсифікації даних, знижує витрати на транзакції та покращує аудит фінансових процесів. Зокрема, застосування блокчейн-рішень може бути ефективним у сфері міжнародних платежів, ідентифікації клієнтів (KYC) та смарт-контрактів.

Технології Інтернету речей дозволяють банкам покращити логістику обслуговування, зокрема оптимізувати розміщення банкоматів, контролювати технічний стан терміналів у режимі реального часу, зменшувати витрати на обслуговування та скорочувати час очікування клієнтів. Використання IoT відкриває нові можливості для дистанційного управління інфраструктурою та розширення аналітики клієнтських дій.

Інноваційним методом ідентифікації клієнтів є голосова біометрія, яка базується на унікальних характеристиках голосу. Ця технологія не лише забезпечує вищий рівень безпеки, але й спрощує доступ клієнтів до банківських послуг у дистанційному режимі. Використання біометрії також знижує ризики соціальної інженерії та шахрайства, особливо в умовах обмеженого фізичного доступу до відділень.

Незважаючи на закриття частини банківських відділень, фінансові установи України забезпечують безперебійну роботу платіжної інфраструктури: підтримується функціонування POS-терміналів, банкоматів, дистанційне обслуговування та цілодобовий доступ до безготівкових операцій. В умовах воєнного стану особливо важливою є здатність банків оперативно реагувати на зміну обставин, зберігати надійність сервісів та гнучко управляти ресурсами.

Попри очевидні переваги інноваційних рішень, слід враховувати низку ризиків:

- підвищення кіберзагроз в умовах воєнної агресії;
- значні витрати на впровадження технологій в умовах зниженого прибутку;
- цифрова нерівність серед клієнтів, особливо в регіонах з обмеженим доступом до Інтернету;
- нормативні обмеження та потреба в адаптації законодавства.

Інновації стали необхідною умовою виживання та розвитку банківської системи України в умовах воєнного стану. Використання ШІ, блокчейну, IoT та біометричних технологій дозволяє підвищити ефективність, безпеку та клієнтоорієнтованість банківських послуг. Подальша трансформація фінансового сектору повинна враховувати як технологічні, так і соціально-економічні виклики, що постають у кризових умовах.

Перелік використаних джерел:

1. Єсіна О. Г. Розвиток інноваційних технологій у банківництві. URL: <https://surl.li/azahlf> (дата звернення 09.05.2025)
2. Ніколайчук Ю. Інновації у глобальній біржовій сфері та банківській діяльності. (дата звернення 09.05.2025)
3. Пучок М. С., Нетребчук Л. О. Технології інтернету у роботі фінансових установ. <https://surl.cc/njtxui> (дата звернення 09.05.2025)
4. Стащук О. В., Мартинюк Р. Специфіка застосування когнітивних технологій та штучного інтелекту в сучасній банківській діяльності. *Економічний форум*. 2021. № 1(3). URL: <https://surl.lu/tubaav> (дата звернення: 09.05.2025).
5. Химич, І., Тимошик, Н. Фінансовий сектор України: тенденції функціонування банківського та біржового ринків. *Економіка та суспільство*, № 65 (2024). URL: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-65-134>